

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje e-novice

Univerza za tretje življenjsko obdobje **30** let

Stopimo skupaj Ljubljana, junij 2014

Od kolegov andragogov smo prejeli prošnjo, naj se združimo z DANET, European Association „Danube-Networkers for Europe“, katere člani smo, v pomoči prizadetim v poplavah. Kot veste, ti potrebujejo zdravila, hrano za otroke, proizvode za osebno higieno. Zbiramo jih od 9.-20. junija, od ponedeljka do petka, od 10.00 do 14.00 ure na sedežu univerze Poljanska 6, v pritličju, vhod levo. Hvaležni bomo za solidarnost.

Na UTŽO je potekal dialog državljanov z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport Ljubljana, 29. maj 2014

Ana Krajnc, predsednica Slovenske UTŽO, je poudarila štiri točke. Slovenska univerza naj bo tudi uradno prepoznana kot nosilna mreža na področju izobraževanja starejših. Za njo je 30 let kompleksnega razvoja, njen koncept in ime sta zaščitena. Nujno je nadaljevati z nenehnim izobraževanjem mentorjev v izobraževanju starejših odraslih, če želimoboljšati kakovost tega področja. Nevladne organizacije, ki tudi izvajajo izobraževanje starejših, velja še naprej povezovati v mrežo. Maša Bizovičar je predstavila številne dejavnosti, ki so bile izvedene v projektu *Slovenska mreža*

organizacij izobraževanja starejših. Predstavnica ministrstva *Katja Dovžak* je razčlenila izobraževanje starejših v Resoluciji o izobraževanju odraslih in drugih dokumentih. V dialogu sta obe strani iskali možnosti za razvoj.

Medgeneracijska praksa, ali vemo, kaj je to?

Žalec, maj 2014

Sodelovanje z mlajšimi generacijami so v Znaš, nauči drugega, medgeneracijskem centru UTŽO Žalec, utemeljili na vsebinah, ki so jih poprej že dodobra razvili v izobraževanju starejših: zdravje, zelišča, likovna umetnost, fotografija, oblikovanje tekstilij. V pripravi je tudi medgeneracijska praksa *Kulturna dediščina naših babic*. Center Znaš, nauči drugega se povezuje z ustanovami, kjer se zbirajo mlajše generacije, kot so vrtec ali osnovna šola. In kaj je medgeneracijska praksa? V Beth Johnson Foundation so leta 2010 dejali takole: Medgeneracijska praksa poveže posameznike, da skupaj opravijo smiselne in za vse udeležene dobre dejavnosti, ki lahko izboljšajo medsebojno razumevanje in medsebojno spoštovanje generacij, prispevajo k izgradnji trdnejših in bolj povezanih skupnosti. Medgeneracijska praksa pritegne prav vse generacije. Temelji na pozitivnih virih, ki jih mladi in stari lahko ponudijo drug drugemu in drugim generacijam okrog njih (Vir: Andreja Šteiner)

V Krškem so s podžupanjo zarezali v jubilejno torto

Še na mnoga zrela leta

Krško, Ivančna gorica, Grosuplje, maj 2014

Kar tri UTŽO letos praznujejo jubilejno leto svojega obstoja. UTŽO Krško petnajsto, UTŽO Ivančna Gorica in UTŽO Grosuplje deseto leto. Čestitamo jim, da so uspele spremeniti življenje v svojem kraju, starejšim omogočiti osebnostni razvoj, mladim pa dati možnost povezovanja s starejšimi in zgled za prihodnost. Pa še to, Ljudska univerza Krško, sedež UTŽO, je letos dosegla spoštljivo starost 55 let, UTŽO Grosuplje pa je nedavno sodelovala pri izdaji zbirke folklornih pripovedi urednice Marije Samec »So z vilicami pisali«.

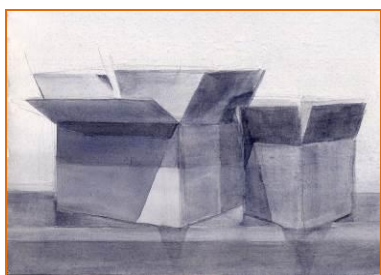
Skupinski potret z mentorico v studio RTV Slovenija. Foto: Tatjana Rodošek

Starejši novinarji na obisku TV Slovenija. Kmečki glas starejši ne zanimajo

Ljubljana, april 2014

Novinarski študijski krožek z UTŽO Ljubljana (mentorica Neva Železnik) sta na TV Slovenija sprejela *Ksenija Horvat Petrovčič*, odgovorna urednica informativnega programa in *Vlado Krejač*, urednik

Odmevov in jim prikazala nastajanje dnevnih informativnih oddaj. Sledil je sprehod skozi centralno informativno redakcijo, kjer novinarji ustvarjajo svoje prispevke, nato ogled režije, kjer, kar so pripravili, oddajajo neposredno gledalcem, nato pa še studia, ki ga gledalci poznamo, saj tam v živo potekajo Dnevnik, Odmevi in druge informativne oddaje. Za prijazen sprejem in informacije, ki sta jih študentom UTŽO dala oba urednika, se njima in nacionalni televiziji lepo zahvaljujejo. Nasprotno pa jih je urednik ČZP Kmečki glas presenetil, rekoč, da »svojega vsakodnevnega delovnega utripa pri njih pač ne morejo podrežati še strokovnim in ljubiteljskim ogledom posameznikov«. Kako zmotna politika, gospod urednik! Revija potrebuje bralca zaveznika, ne more ga reducirati na vlogo potrošnika. Oholo zavrniti potencialne starejše bralce in pisce je nepremišljeno dejanje! Če ste naročniki te revije, je dobro, da veste: izobraževanje starejših je za Kmečki glas nezanimiva in španska vas, vpljudnost tudi. (Vir: Novinarski študijski krožek UTŽO)

Škatla s kartami in priročnik Bruselj, maj 2014

Kako se bolje pripraviti na poznejša leta življenja in spodbuditi medgeneracijsko razpravo, so se vprašali avtorji belgijske kampanje z naslovom "Razmislite bolj zgodaj o tem, kaj se bo zgodilo kasneje" (fr. *Pensez plus tôt à plus tard*). Kampanjo je sprožil Sklad kralja Baudouina (angl. King Baudouin Foundation) in je namenjena spreminjanju odnosa do upokojitve. Sklad ponuja *Škatlo z igrami 50+, lotite se svojih načrtov*. Gre za lahкотen način obravnave šestih tem: načrtovanje poklicne poti v poznejših letih življenja, zagotavljanje finančnih virov, skrb za zdravje, razmislek o tem, kako bom živel ... V škatli so karte z vprašanji in predlogi odgovorov, ki spodbujajo medgeneracijsko razpravo v družini in drugod. Razen tega je izšla tudi publikacija v francoskem jeziku v pomoč pripravi na poznejša leta življenja. Več: The King Baudouin Foundation website

Devet števil novic projekta ForAge - mreže ustanov in posameznikov ter učenja starejših

ForAge je mreža, platforma tistih, ki se že dolgo ukvarjajo z izobraževanjem starejših in tako na tem področju igrajo vidno vlogo v evropskem prostoru. Zadnje novice, junij št. 9, so pregled konference, ki je potekala v Budimpešti. Tu so se odprle nekatere nove in drugačne teme v izobraževanju starejših kot so: učenje starejših iz množičnih družbenih gibanj in kolektivnih akcij, vprašanje emocij v učenju in izobraževanju starejših, učenje invalidnih starejših oseb. Velik poudarek konference je bil na vlogi učenja starejših za lokalni razvoj. ForAge je evropski projekt s šestnajstimi partnerji, deležen je podpore Evropske komisije Več: www.slovenska-univerza3.si/index.php?id=107&lang=sl
www.foragenetwork.eu/si/

Pri županu Ulma in ustanovna listina združenja

Slovenska UTŽO je postala ustanovna članica Evropskega združenja DANET Ulm, april 2014

Evropsko združenje DANET Podonavska mreža za Evropo. Mreža za učenje v poznejših letih življenja, družbeno participacijo in medgeneracijski dialog. Tako smo poimenovali združenje, ki bo v Podonavju skrbelo za socialni razvoj, pri tem pa se bo osredotočilo na učenje in izobraževanje starejših.

Usposabljanje mentorjev specialistov smo privedli h kraju Kranj, april-maj 2014

Slovenska UTŽO je v izobraževalnih ciklih izobrazila 160 mentorjev. Tisti, ki so se udeležili vseh 80 ur izobraževanja, so prejeli zaključna specialistična spričevala. *Ana Krajnc, Dušana Findeisen, Miran Erič* in udeleženci so se na zadnjih dveh izobraževalnih srečanjih v Kranju poglobili v vprašanje mentoriranja. Mentoriranje tj. poučevanje, svetovanje, spremljanje, prijateljevanje, spodbujanje, informiranje itd. obsega prenos znanja, podajanje znanja o tem, kako je znanje uporabljivo in znanje o odnosih. Kako mentoriranje poteka, je odvisno od udeležencev, pa tudi od konteksta. Mentoriranje v medgeneracijskem centru je nekaj drugega kot mentoriranje v tovarni, ki se vključuje v globalne tokove ali v formalni izobraževalni inštituciji. Z drugačnim načinom proizvodnje se pojavljajo tudi drugačne oblike učenja. Te so danes individualnejše kot še nedavno. Usposabljanje je potekalo v okviru projekta *Usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju starejših* ob podpori Evropskega socialnega sklada in MIZŠ.

Hsin-Yao Cityscape

Urbani prostor in aspiracije starejših. Stereotipi o starejših naredijo politike slabše Ljubljana, 23. april 2014

Na posvetu UTŽO s tem naslovom, deležen je bil delne finančne podpore MOL, so sodelovali predstavniki različnih inštitucij, mentorji posameznih študijskih krožkov in *prof. Janez Koželj*, podžupan Ljubljane. Ljubljana je po rasti turizma na tretjem mestu v Evropi, za Berlinom in Stockholmom. Mestne oblasti so se odločile, da uredijo predvsem staro mestno jedro in mestni promet. V pripravi je tudi nakup majhnega avtobusa, prednost naj bi dobili pešci pred kolesarji, kolesarji pred avtomobili itd. Srečevanje z oblikovalci prostora in prostorske politike bo moralo biti pogostnejše, kajti zavedanje o tem, da obstaja vrsta različnih skupin starejših (nad 45 let) s svojimi

značilnimi potrebami, se zdi slabše kot bi si želeli. Zdi se, da so starejši v zavesti odločevalcev pravzaprav le tisti šibki (angl. frail) starejši uporabniki mesta.

Kino nekoč

Starejše občinstvo se vrača v kino, mlade pa je težko pritegniti.

Ljubljana, 7.-8. maj 2014

Kinodvor, partner UTŽO, je organiziral Mednarodno konferenco o filmski vzgoji: o filmih, o tem, kar Roland Barthes imenuje *biti hkrati v zgodbi in zunaj nje*, o čustvih, ki se budijo, prostoru, kjer filme gledamo - kinodvorana, stare dvorane, letalo - o filmski govorici? Ta se spreminja skozi zgodovino. O čem govorijo filmske teorije? O gledalcih, pričakovanjih, istovetenju s filmom, filmskem jeziku, ugodju, ki ga film ustvari. Za tiste, ki se bodo vključili v izobraževanje CINAGE - evropski projekt, ki je deležen podpore Evropske komisije - pa še to: preberite delo *André-ja Bazin-a Kaj je kino?* Spoznajte organizacije, ki podpirajo filmsko vzgojo v šolah kot so *Ecole et cinéma*, *Ecran large sur tableau noir*, *Film education*. Konference sta se udeležili *Dušana Findeisen* in *Tamara Jare*.

Nastopi Slavoja Žižka kot študijski vir, ki odpira razpravo na marsikaterem področju

Ljubljana, maj 2014

V študijskem krožku angleškega jezika pri mentorici *Dušani Findeisen* odpirajo najrazličnejše teme: čustva, svoboda, možgani, staranje, medgeneracijsko sodelovanje, stereotipi, zgodovina telesa, igre, verjetnostni račun, književnost itd. Nedavno so se posvetili možganom in divergentnemu mišljenju, ki ga na svoj način uteleša tudi filozof Slavoj Žižek. Nekaj poudarkov: Slavoj Žižek trdi, da je nastopil čas, ko se moramo odpovedati nenehnih akcij, dati prednost razmišljanju. Vprašanja, do katerih moramo imeti odnos, presegajo dilemo trg ali država. So obča in široka. Naloga filozofije ni v tem, da daje odgovore, marveč, da postavlja prava vprašanja, kajti napačna vprašanja že v kali zameglijo problem. Recimo, če se danes še zmeraj nenehno sprašujemo o skrbi za starejše, že v kali zameglimo vprašanje, kako spodbujati njihov enakovreden razvoj, učenje, delovanje, prispevanje. Če vidimo starejše zgolj kot posebno družbeno skupino, v kali zameglimo vprašanje, kako narediti vse, da ne bi bili posebni ... Nastopi in predavanja so na razpolago na Youtube in Dailymotion.

Z zaključnega srečanja projekta Z menoj po mojem mestu v Mestni hiši

Projekt Z menoj po mojem mestu, konferenca, razstava in vodnik po Ljubljani Ljubljana, 27.-31. maj 2014

Arh. Meta Kutin je urednica nove publikacije Univerze za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani, ki je plod njenega raziskovalnega dela in dela njenih starejših študentov, vključenih v evropski projekt *Z menoj po mojem mestu - Personal Town Tours* (deležen je finančne podpore Evropske komisije). Projekt se je nedavno končal v Ljubljani z zaključnim srečanjem 70-tih predstavnikov evropskih držav. Delo *Z menoj po mojem mestu* združuje arhitektkin pogled na mesto z osebnimi zgodbami in spomini starejših študentov. Pred našimi očmi oživijo tri tematske poti: Kultura prebivanja na robu Barja, Srečevanja-med kulturo in prijatelji, Po sledi ljubljanske ledenke. Fotografije sta prispevali Meta Kutin in študentka UTŽO Vida Vilhar Pobegajlo, avtorica spremljajoče razstave o Ljubljani, ki si jo je moč ogledati na Poljanski 6, v Ljubljani.

Fecit Vladimir Šubic – arhitekt Ljubljana, maj 2014

”S prihodnjo ženo sva se zmenila, da se srečava, kje drugje, kot pod stavbo z najslavnejšo kavarno in najlepšim razgledom v mestu. Dolgo sem čakal ob glavni ulici in zato prvič opazil arhitektov epigraf, očitno ponosen podpis Fecit Vladimir Šubic – arhitekt. Čakal sem, pa nisem dočakal. Kasneje mi je povedala, da me je čakala na drugem koncu, v preveč privlačni pasaži Nebotičnika, polni trgovin - prvi tovrstni v Ljubljani.” (Janko, študent UTŽO, novinar v pokoju). ”Ko sem prišla s Štajerske poučevat na eno izmed ljubljanskih osnovnih šol, sem bila le mlado dekle s podeželja. Sodelavke, profesorice na tej šoli, so me povabile na srečanje ob kavici v kavarno Europa. Ob določeni uri smo bile zmenjene pred vhodom. Vse so bile zelo lepo urejene in so nosile bombažne kvačkane rokavice. Le jaz jih nisem imela. Sedela sem ob strani ter strmela v elegantno kavarno ter poslušala modro govorjenje starejših kolegic. Sodelavka mi je ob naslednjem srečanju podarila par kvačkanih rokavic kremaste barve. Še danes jih hranim.” (Upokojena učiteljica o davnem letu 1962). ”Moj oče je bil navdušen filatelist. Spominjam se, da sem kot otrok veliko nedeljskih dopoldnevov preživel v kavarni hotela Union ter si z očetom ogledoval zbirke, prodajo in zamenjavo znamk. Ne jaz, ne oče pa tam nisva nikoli ničesar popila.” (K.B. agronom v pokoju).

Literarno popoldne študijske skupine za ustvarjalno pisanje Ljubljana, 29. maj 2014

Pisanje študijske skupine (mentorica dr. Mateja Mahnič) je tokrat izkazalo svojo ustvarjalno naravo v javnosti, v prostorih Trubarjeve hiše literature. Na programu so bile avtorske kratke zgodbe, kriminalke.

Napovedujemo, vabimo

Poletna univerza v Ljubljani

Odrasle vseh starosti vabimo v Poletno univerzo v Ljubljani, ki bo v mesecu juliju povezala odrasle udeležence vseh starosti. Srečevali se bomo v majhnih skupinah in prijetnem mirnem okolju v mestnem jedru. Povezovalo nas bo sproščeno ustvarjanje ob strokovnem vodenju in spodbudah mentorjev, specializiranih za izobraževanje odraslih in starejših. Programi Poletne univerze: **Spoznaj sebe in druge** (Medosebni odnosi in sporazumevanje), mentorici *prof. dr. Ana Krajnc* in *Slavica Ravnik*, **Slikarstvo**, mentor *mag. Miran Erič*, **Računalniško izobraževanje** -Obdelava, objava in izmenjava fotografij. Računalniška predstavitev, glasba in video, mentor *Robert Mlakar*.

Več informacij in prijave: Alijana Šantej, (01) 433 20 90

univerza-3@guest.arnes.si

30 let UTŽO Ljubljana

Četrtek, 5. junij 2014, ob 18.00 v Knjižnici Otona Župančiča, Ljubljana, 3. nad., vhod ob kavarni Evropa
Slavnostni prireditvi in prikazu video filma o UTŽO Ljubljana bo sledil pogovor o delu *Spoznaj sebe in druge* avtorice Ane Krajnc. Pogovor vodi Slavica Ravnik.

Knjigo so nedavno predstavili tudi na TV Novo Mesto Vaš kanal, v oddaji Pravi ključ

<http://www.vaskanal.com/arhiv-oddaj/video/4017/Pravi-klju%C4%8Di%3A-Ana-Krajnc%2C-andragoginja%2C-21--maj-2014.html>

in v sobotni prilogi Dela.

<http://www.delo.si/zgodbe/sobotnapriloga/ana-krajnc-danasnje-delo-zahteva-clovekovo-duso.html>

Razstava Jaz, mi in drugi v Slovenskem etnografskem muzeju se je obogatila s pripovedjo o življenju in razstavo belokranjskih pisanic *Nevenke Grušovnik Brajdič*, študentke UTŽO Ljubljana. Poslikave belokranjskih pisanic so geometrijski liki, črte, pike v rdeči in črni barvi. Med rastlinskimi motivi je značilna belokranjska »steljica«. Razstava bo na ogled do konca junija. Vabljeni.

V že 19-em Tednu vseživljenjskega učenja Andragoškega centra Slovenije po vrsti naj bo vsa Slovenija učeča se dežela

Čez 1000 let, ko mene več ne bo ...

29. maj do 29. september 2014, Prirodoslovni muzej Slovenije, Prešernova cesta 20, Ljubljana.
Razstava članov študijskega krožka Narava – znana neznanka UTŽO Ljubljana (mentorica dr. Staša Tome)

Keramika v Metinem vrtu

3. do 14. junij 2014, od 16.00 do 19.00 ure, Kocjanova 7, Ljubljana-Šentvid
Razstava študijskih krožkov keramike UTŽO (mentorica Lučka Šičarov)

Ilustracije Zvonka Čoha v keramiki

3. do 30. junij 2014, Center Ivana Hribarja, Ljubljanska 12 f, Trzin
Člani študijskih krožkov za keramiko UTŽO Lipa Domžale (mentorica Lučka Šičarov) v keramiki predstavljajo ilustracije avtorja Zvonka Čoha (mentorica Lučka Šičarov)

Bliža se on-line izobraževanje o medgeneracijskem učenju - projekt ECIL

Ob uporabi programa Moodle bo zaživela eksperimentalna različica programa Evropsko spričevalo medgeneracijskega učenja ECIL. Če bi se želeli vključiti v program, podajte izjavo o nameri po e-pošti univerza3@siol.net

Širimo obzorja, združujemo ljudi
Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje

Če besedilo ni oblikovano in slik ne vidite, pritisnite na Pogled ali View in nato HTML.

Spletne novice slovenskih univerz za tretje življenjsko obdobje ureja Dušana Findeisen.

Če novic ne želite več prejemati, to sporočite na naslov univerza3@siol.net